

СТАНОВИЩЕ

От Проф.д-р Ваня Недкова Недкова-Коларова

Ръководител Катедра педиатрия, МУ-Плевен

Относно: Дисертационен труд на Д-р Станимира Мирчева Елкина на тема „Проучване върху инфекциите на пикочните пътиа и гениталиите при диабет тип 1 в детско-юношеската възраст”

За присъждане на образователна и научна степен „ДОКТОР”, Научна специалност 03.01.50- Педиатрия.

Д-р Станимира Елкина е завършила МУ – Плевен през 2011г.

Работила последователно като лекар ординатор в Клиника по педиатрия от 2011 до 2013г. От 2013 до 2017 е редовен докторант в Катедрата по педиатрия, МУ-Плевен.

Специализира педиатрия от 2013г. Провела трикратно курсове по диабет в България и Македония.

Специализирала в Клиника по педиатрия, Любляна, Словения по Програма ЕРАЗЪМ.

Владее немски и английски език.

Научната дейност на Д-р Елкина се изразява в 8 публикации в български списания и сборници, като в 4 от тях е първи автор, в останалите участва в колектив.

Участвала с резюмета в 4 международни прояви и с 15 резюмета в български научни конференции.

Разработила два проекта финансирани от МУ-Плевен:

Проект Д1 от 2014г „Проучване върху гъбичните инфекции при диабет тип 1 в детско-юношеската възраст”.

Проект № 8 /2015 „Промени в имунния статус на деца и подстрастващи с тип 1 диабет с кандидозна инфекция на пикочните пътища и гениталиите”

Диабет тип 1 в детска възраст е хронично метаболитно заболяване, чиято честота в последните години нараства. В проведено локално проучване за гр.Плевен 2000-2008г се установява двойно повишена средногодишна заболеваемост. Детският диабет е обект на научни изследвания, но в литературата има единични съобщения върху диабет асоциираните инфекции. В българската педиатрична литература изследвания върху инфекциите на урогениталния тракт при диабет тип 1 са провеждани от Петрова и съавтори през 2004г с доказване на кандидозен вулвовагинит в 62.8% от изследваните момичета и кандидозен баланит в 43.1% от момчетата. Подобно проучване в България е правено от Генова и сътрудници през 1997г.

Инфекциите на урогениталния тракт са сериозен проблем в детска възраст и често са първи клиничен признак на детския диабет.

Един от малко проучените проблеми след децата с диабет са промените в имунитета, предразполагащи към диабет асоциираните инфекции.

Ето защо темата на дисертацията за честотата на инфекциите и имунните промени при деца с диабет тип 1 е актуална и дисертабилна.

ЦЕЛ на дисертационния труд: Да се проучат клиничните и лабораторните особености на инфекциите на пикочните пътища и гениталиите при деца и юноши с тип 1 диабет и се анализира възката им с давността и метаболитния контрол на диабета, както и с някои параметри на хуморалния и клетъчен имунитет.

От поставената цел са определени 7 задачи.

МАТЕРИАЛ и МЕТОД: За тригодишен период (от юни 2013 до март 2016) са скенирани 495 пациента на възраст от 2 до 18 години. От тях са проучени 243 деца, по разработени критерии за включване, с разпределение в 4 групи: 1 основна и 3 контролни. В първа група са 141 деца с диабет; първа контролна група – деца без диабет с инфекция на пикочните пътища; втора контролна група – деца без диабет с генитални инфекции; трета контролна група – клинично здрави деца. Всички групи изследвани деца имат изработени включващи и изключващи критерии.

В дисертационния труд са използвани следните методи: медицинско интервю, физикален метод, лабораторни, микробиологични, имунологични методи, направена е статистическа обработка на получените резултати.

РЕЗУЛТАТИ: Авторът на дисертационния труд установява, че 48% от децата с диабет тип 1 имат инфекция на пикочните пътища и то с предимно локализация на гениталната система.

Основните патогени при инфекциите на пикочните пътища са грам положителните бактерии, а гениталните инфекции се причиняват от гъбички от род кандида. Инфекциите на пикочните пътища при деца с диабет тип 1 се проявяват с асимптомна бактериурия.

Основни рискови фактори са женския пол, пубертетния стадий, лош метаболитен контрол.

Тези данни съвпадат с литературните данни за превалиране на асимптомната бактериурия пред симптомната изява с цистит или пиелонефрит.

Проведените микробиологични изследвания категорично доказват бактериалната флора като основен причинител на инфекциите на пикочните пътища.

Проведените имунологични изследвания от дисертанта не установяват нарушение в хуморалния имунитет. При клетъчния имунитет авторката доказва значими отклонения на В-лимфоцити и NK –клетки. Не се установява

разлика в относителния дял на левкоцити, лимфоцити и лимфоцитни популации.

Макар че не се доказват нарушения в хуморалния имунитет при изследваните деца с диабет тип 1, както и не се установяват корелационни зависимости между параметрите на клетъчния и хуморалния имунитет и давността на диабета и метаболитния контрол, но се откриват понижени серумни нива на общите В-лимфоцити и NK-клетки, които са първи резултати на деца с диабет тип 1 у нас.

Авторката установява при диабет асоцииран с кандида нараства С-3 фракцията на комплемента.

Дисертационният труд на Д-р Елкина завършва с девет извода.

Макар и с доказана слаба корелационна зависимост, може да се твърди, че основни рискови фактори при деца с диабет тип 1 са женския пол, пубертетния стадий и лош метаболитен контрол.

Положителната корелационна зависимост между стойностите на гликирания хемоглобин и честотата на гъбичните инфекции е може би един от най-важните изводи според мен в научната разработка и трябваше да бъде изведен като отделен извод.

ПРИНОСИ:

1. Приноси с научен и оригинален характер:

Проучена е честотата на инфекциите на пикочните пътища и гениталиите при деца в детско-юношеска възраст с диабет тип 1 в Плевенски регион. Потвърждава се водещото значение на гъбичните патогени, като причина за генитални инфекции при тези деца. Направен е опит за комплексно анализиране на основните рискови фактори за възникване на инфекциите на пикочните пътища и гениталните инфекции.

2. Приноси с приложен характер:

За клиничната практика интерес представлява изработения от дисертанта диагностично-терапевтичен алгоритъм на поведение при деца с диабет тип 1 и инфекции на гениталиите.

Критични бележки:

- Към изводите: Не е изведена корелационна зависимост между четирите групи изследвани пациенти, според етиологичната структура на бактериалните и гъбични инфекции. Както личи от таблица №9 при децата с диабет тип 1 преобладава кандида албиканс, но също така кандида тропикалис е значително превалираща, както и съчетанието на кандида албиканс и кандида тропикалис се среща единствено при деца с диабет тип 1 (сравнението е с втора контролна група). По-висока честота при деца с диабет е съчетанието между кандида албиканс и грам положителните бактериални инфекции.
- Към приносите:
Приноси от приложен характер:
 - Към точка 1: Трудът не засилва вниманието към ОПЛ, а би трябвало да се подчертае, че изработеният диагностично-терапевтичен алгоритъм при деца с диабет тип 1 трябва да бъде въведен и използван от педиатри, ОПЛ и детски ендокринолози, за комплексно и своевременно наблюдение и лечение на тези деца.
 - Към точка 4- точка 4 би трябвало да отпадне, тъй като тя е в противоречие с точка 5 от изводите.

Въпреки направените критични бележки, считам че дисертационният труд на Д-р Станимира Елкина на тема „Проучване върху инфекциите на пикочните пътища и гениталиите при диабет тип 1 в детско-юношеската възраст” отговаря на изискванията, определени от Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и звания и заемане на академични длъжности на МУ-Плевен, по научната специалност „Педиатрия”, шифър 03.01.50

Предлагам на Научният съвет да гласува положително за присъждане на образователната и научна степен „Доктор” на Д-р Станимира Елкина.

Рецензент:

/Проф.д-р В. Недкова, дм/